

2020-10-11

Rapport från stadsdelsnämnden Hägersten-Älvsjö

Sammanslagning av stadsdelsnämnderna

Den 1 juli 2020 slogs två stadsdelsnämnder samman. Liljeholmen-Hägersten och Älvsjö-Hägersten blev Hägersten-Älvsjö. Det är en jättelik stadsdel både till ytan och till invånarantalet. Med den omfattande nybyggnation av bostäder som planeras kommer stadsdelsnämnden så småningom att bli den till invånarantalet största i Stockholms stad och även till ytan en av de största.

Vänsterpartiet representeras i den nya stadsdelsnämnden av Maria Ljuslin vice ordförande (Fruängen), Ann-Marie Strömberg ledamot (Aspudden), Mattias Håkansson ersättare (Västertorp) och Björn Häll-Kellerman ersättare (Telefonplan).

Mycket av det som en gång var avsikten med att införa stadsdelsnämnder kommer att försvinna eller åtminstone försvåras. Meningen var ju att stadsdelsnämnderna skulle stärka lokaldemokratin. Politiker med lokalkännedom och närhet till medborgarna skulle stärka det lokala inflytandet i dialog med både medborgarna i området och med de centrala nämnderna och politikerna där i stadshuset. Det var också meningen att stuprören mellan olika nämnder och förvaltningar skulle minska. Detta har nu försvårats. Dels har stadsdelsnämnderna blivit mycket färre och större, från början var det 24, nu är det 13. En ”stadsdel” med 140.000 invånare kan knappast kallas ”stadsdel”. Det är en medelstor stad. Och stuprören cementeras av den blågröna majoriteten. Det känns lite märkligt när det i vår stadsdelsnämnd sitter blågröna politiker som också har uppdrag i centrala nämnder, men som inte anser sig kunna ha åsikter om nybyggnation av bostäder i vårt område. Att centrala nämnder har beslutanderätt innebär inte att vi lokalpolitiker inte skall kunna ha synpunkter. När jag själv satt i gatu- och fastighetsnämnden och senare i mark- och exploateringsnämnden så uppskattade jag när partikamrater i stadsdelsnämnder och/eller partiföreningar framförde synpunkter till mig utifrån sin lokalkännedom.

Pandemins påverkan på demokratin

Pandemin har också påverkat stadsdelsnämndens arbete. Demokratin begränsades genom att endast en person per parti fick närvara. Demokratiskt valda lokalpolitiker fick alltså inte delta i beslutande sammanträden. De öppna frågestunderna för medborgarna ställdes in. Detta har så småningom lättats upp så att nu tillåts alla tjänstgöra, dock inte de politiker som av hälsoskäl inte kan vara fysiskt närvarande. Detta går att ordna med tekniska lösningar så att dessa politiker kan närvara digitalt, det har ordnats i andra nämnder och även i Svenska Kyrkan som i många avseenden har varit ett föredöme. Men inte i vår stadsdelsnämnd. Frågestunderna har efter sommaren öppnats igen, men endast digitalt eller per telefon.

Henriksberg

Just nu har vi ett aktuellt ärende i vår stadsdelsnämnd, Henriksberg, ett tidigare småindustriområde som ligger vid Mälarens strand nedanför Axelsberg. Detta ärende behandlades av dåvarande stadsdelsnämnd Hägersten-Liljeholmen 2015. Och då var det mycket oro för den närliggande 4H-gården som kanske inte skulle kunna ha kvar sin verksamhet. Nu har förslaget omarbetats, det är nästan dubbelt så många lägenheter (alla med bostadsrätt). Husen har blivit ett par våningar högre.

Det kommer att byggas en tillfartsväg med en hög mur. Platsen är inte ”kollektivtrafiknära” så man kan räkna med att det blir en ökad biltrafik genom ett tätbebyggt område och på ganska smala vägar. Vänsterpartiet tyckte att detta ärende var så omarbetat att det i praktiken var ett helt nytt förslag och att vi därför skulle få ”tycka till” en gång till. Men så blev det inte. De blågröna tyckte att det inte var några större förändringar och att vi i stadsdelsnämnden endast skall yttra oss om behov av förskolor och särskilda boendeformer, inte om sådant som antal bostäder eller upplåtelseformer.

Äldreomsorg

När det gäller äldreomsorgen är stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö aktuell för granskning av tillsynsmyndigheten med anledning av många dödsfall i äldreboenden. De två äldreboenden som ingår i IVO:s stora granskning, Fruängsgården och Solberga, är båda kommunalt drivna. Det var mycket kritiskt i våras. Folkhälsomyndigheten pekade ut de äldre som en riskgrupp, men de satsningar som gjordes på skyddsutrustning med mera koncentrerades på sjukvården. Därmed hamnade äldreomsorgen på efterkälke. Skyddsutrustning saknades eller fanns inte i tillräcklig omfattning. Det var svårt att bedriva kohortvård (att skilja på smittade och osmittade boende), många personal var sjukskrivna, och väldigt många timanställda som arbetade med både smittade och osmittade. Tillgången till läkare var otillräcklig och läkarkonsultation skedde i stor utsträckning per telefon, även palliativ vård (vård i livets slutskede). Pandemieländet har dock visat att det är Vänsterpartiet som har haft rätt politik. Äldreomsorgen har varit kraftigt underfinansierad under många år. Och arbetet har organiserats utifrån NPM (New Public Management) ett system som är utarbetat från industrins behov och som möjligheten fungerar där men inte när man arbetar med människor. NPM innebär att varje arbetsmoment är beräknat intill minsta minuten och därtill ofta ett otillräckligt antal minuter. Och utrymme för oförutsedda händelser (till exempel att någon äldre med hemtjänst blir akut sjuk, eller har ramlat och skadat sig) finns inte. Vi i Vänsterpartiet har arbetat för och fortsätter att arbeta för:

- Timanställda skall ersättas av fast anställd personal
- Utbildningsinsatser för personal, även på betald arbetstid
- Minutstyrningen skall ersättas av ramtider som skall vara tillräckligt tilltagna och med utrymme för oförutsedda händelser
- Olika människor har olika behov och olika prioriteringar, det skall finnas möjlighet för de äldre att kunna påverka innehållet i äldreomsorgen
- Besöksförbudet i äldreboenden skall ersättas av besöksregler så att besök kan ske under säkra former.
- Detta kräver i sin tur ökade resurser till äldreomsorgen.
- Äldreomsorgen behöver förstärkas även utifrån det faktum att de stora barnkullarna från 1940-talet nu kommer upp i de åldrar då de behöver äldreomsorg

Ann-Marie Strömberg

Ledamot stadsdelsnämnd Hägersten-Älvsjö